

Pavel Sala

# OD DANAS ĆEMO BITI DOBRI

*Nijedno biće ne može da učestvuje u suštini Boga, makar to bio i sam Satana.*

Angelus Silesius

## I ČIN SCENA 1

*Osvetljenje. Na jednoj strani monah u beloj mantiji, pripadnik nekog reda koji nije jasno određen, a na drugoj muškarac u radnoj crnoj policijskoj uniformi. U dnu crvenokosi dečak, koji ima oko trinaest godina, u džinsu. Stoji okrenut svima leđima, očigledno nezainteresovan onim što mu se govori. Okreće u rukama Rubikovu kocku, ili neku spravicu za igranje, kako bi ubio dosadu. Na rukama su mu lisice. S vremena na vreme gleda sa strane na one koji razgovaraju.*

BRAT PAVEL (šapatom): Ovde su sve sami dečaci...

POLICAJAC: Tako je.

(BRAT pokazuje diskretno na crvenokosog.)

BRAT PAVEL: Ne možemo da uzmemo devojčice, jer, dobro znate šta bi se desilo... i ovako imamo previše problema...

POLICAJAC: Ovo je dečak.

BRAT PAVEL: Šššš... Šta?

POLICAJAC: Da, tako je, ima kiticu, možete da proverite.

BRAT PAVEL: Šta Vam je! O takvim stvarima govori se diskretno, da se ne uvredi...

POLICAJAC: Ovom više nijedna uvreda neće naškoditi...

BRAT PAVEL: Kada se vaspitava nezrela osoba, valja biti zaista osetljiv...

POLICAJAC: Što se ovog tiče, imam puno sumnjičavosti.

BRAT PAVEL: Sumnjičavosti?

POLICAJAC: Ako brat odluči da ga treba vratiti, onda...

BRAT PAVEL: Ne. Neka ostane.

POLICAJAC: Ipak neka brat pregleda njegove papire, pre nego...

BRAT PAVEL: Zašto?

POLICAJAC: Kako bi barem znao...

(BRAT posmatra dečaka. Ovaj na trenutak prekida svoju zabavu i zagleda se u lice BRATA, kao da ga je tek sada primetio.)

POLICAJAC: ...kakav je to prepredenjak.

BRAT PAVEL: Prepredenjak? Imamo ih ovde puno takvih.

POLICAJAC: Da?

*(Posmatra pažljivo dečaka, koji se ponovo vratio svojim igračkama. S vremena na vreme namešta lisice oko članaka na šakama.)*

POLICAJAC: Mislim da nemate ovakav primerak u svojoj kolekciji.

BRAT PAVEL: Dobro, dajte mi kovertu i ostavite mi dečaka, bez... *(pokazuje na lisice)...*  
bez tog očigledno.

POLICAJAC: Treba li da mu ih skinem?

BRAT PAVEL: Da, moliću.

POLICAJAC: Ali sud za maloletnike...

BRAT PAVEL: Da, znam... molim da mu ih skinete.

*(Dečak prekida zabavu i zagleda se iz daleka u lice BRATA sa sve većim interesovanjem. I dalje ostavlja utisak, kao da ga se sve ovo što se dešava oko njega nimalo ne tiče.)*

POLICAJAC: Neka brat barem baci pogled u kovertu, tamo su fotografije...

BRAT PAVEL: Kakve fotografije?

POLICAJAC: Pa, takve... sudski dokazi... puna dokumentacija...

*(BRAT dolazi do čuvara, vadi iz koverte papir, među njima i fotografije. Ne gledajući na njih, šapuće nešto sprovodniku.)*

BRAT PAVEL: Hoćete da me zaplašite?

*(U tom trenutku BRAT baca pogled na jednu fotografiju. Na licu mu se pojavljuje refleksna grimasa, koju brzo maskira. Prekriva fotografiju, gledajući na nju kao nehotice, praveći se da ne ostavlja na njega nikakav utisak. Ipak ostavlja i zato mora da to sakrije što može bolje. Dečak u tom momentu prekida na sekundu igru i posmatra monaha s jedva приметnim zadovoljnim osmehom.)*

POLICAJAC: Želeo sam brata da upozorim, iz čiste lojalnosti...

*(BRAT vraća fotografiju u kovertu.)*

BRAT PAVEL: Dobro, zahvaljujem, već ste to uradili...

POLICAJAC: I, šta kažete na to?

BRAT PAVEL: Neprijatno...

POLICAJAC: Neprijatno?! Brat kaže da je neprijatno?

*(Prateći POLICAJAC je приметно iziritiran nedostatkom izraženije reakcije od strane monaha.)*

BRAT PAVEL: Može mu se to obiti o glavu? Imate li pištolj?

*(BRAT prilazi policajcu, pruža ruku, kao da hoće da mu izvadi pištolj iz futrole na opasaču. Dečak posmatra iznenađeno monaha, ali ne reaguje. BRAT hvata za oružje, istovremeno brzim pokretom stavlja dečaku svoj palac na čelo kao da cilja iz pištolja i figurativno kao da povlači okidač. Dečak pokušava da izmakne, kao da se stvarno plaši pucnja.)*

BRAT PAVEL: Paf! Trenutak, možda je bolje spustiti se u podrum kako niko ništa ne bi primetio.

BRAT PAVEL: Paf! I gotovo.

ŽARULJA (dečak): Sjajan štos! Neka me brat još jednom nanišani.

(Posle toga ulazi u prijemnicu stariji brat u mantiji. BRAT KAMIL. Pruža ruku stražaru.)

BRAT KAMIL (POLICAJCU): Oprostite, bratu Pavlu, on je još mlad, zaneo se... (BRATU PAVLU) To, što ste uradili malopre, nije bilo nimalo pedagoški, da li ste toga svesni?

POLICAJAC: Moja je krivica, oprostite... čini mi se da je smeštanje ovakvih tipova, kao što je ovaj, u ovakvim luksuznim uslovima, malo preterivanje. Da li to ima bilo šta zajedničko sa osećanjem pravедnosti?

BRAT KAMIL: Razumem Vaše nestrpljenje, ali moramo na to da pogledamo i sa druge strane...

BRAT PAVEL: Ne smemo da presuđujemo.

(BRAT PAVEL prilazi stražaru, odvodi ga na stranu i nešto mu šapće na uvo.)

BRAT PAVEL: Zna li, gospodine, da imamo ovde jednog dečaka koji je prerezao vrat svom ocu? Da, sasvim normalno je uzeo nož i noću otišao... o, da... (BRAT pokazuje na svom grlu) Rez i gotovo!

(Stražar trlja oči.)

POLICAJAC: Šta?

BRAT PAVEL: Naša kolekcija je bogata: iznuđivanja, krađe i napadi, ovde su kao vazduh. Ali ima i zanimljivih primeraka u kolekciji. Smrskanje glave aparatom za gašenje požara – imamo i takav slučaj.

BRAT KAMIL: Zahvaljujemo Vam na tome što ste dopratili dečaka, nadamo se da ćemo ga nekako smestiti kod nas...

POLICAJAC: Sigurno... samo bih, zbog predostrožnosti, stavio katance na prozore...

BRAT KAMIL: Došli ste sami?

POLICAJAC: Ne, pas i vozač čekaju me ispred manastira.

BRAT KAMIL: Hoćete li da svratite na kafu?

POLICAJAC: Ne, ne, zahvaljujemo... (BRATU PAVLU) Previše tu ima divlje energije...

BRAT KAMIL: U takvom slučaju, hvala ti Bože!

POLICAJAC: Bog će platiti!

(Izlazi.)

## SCENA 2

Osvetljenje. Spavaonica, svuda kreveti. Kada crvenokosi ulazi u salu, dečaci u tom trenutku dave jednog od "gnojeva". "Upišanci" ne učestvuju u tome, samo posmatraju. Na jedan znak svi se okreću. NACI pokriva oči.

NACI: Ne po očima! Ko je uključio žarulju?

(Svi se izbeče na crvenokosog.)

KERMIT: Ugasite tu svećicu!

BRAT PAVEL: Novi kolega, Pšemislav. Zovite ga Pšemko!

SVI: Žarulja! Žarulja! Žarulja!

NACI: Neka brat ugasi svetlo!

*(BRAT se osvrće dezorijentisano. Gasi svetlo i izlazi. U tom trenutku pali se šuma baterijskih lampi usmerenih na ŽARULJINU crvenu ćubu. ŽARULJA pokriva oči.)*

ŽARULJA: Šta je? Odjebite!

KERMIT: Baš me interesuje, šta će na to reći Crni? Čini se da ne voli dodatne kilovate...

ŽARULJA: Koji Crni?

KERMIT: Smiri živce! Gari, bre, ti ne znaš ko je Crni... Crni Ljudožder, ha, ha, ha...

NACI: On je ovdašnji Švarceneger.

ŽARULJA: Sereš...

KERMIT: Hajde, Peglo, dođi... pokaži pridošlici šta ti je napravio Crni...

*(Prilazi neugledan mršav dečkić, pomalo preplašen. Zaustavlja se kod KERMITA, ne znajući šta treba da radi. KERMIT naređuje.)*

KERMIT: Okreni se!

*(KERMIT kida košulju sa leđa PEGLE. Svetlost baterijskih lampi usmerava se na njegova leđa. ŽARULJA razgleda sa izraženom zlovoljom crvene ožiljke koji imaju oblik pegle. Ima ih nekoliko, pokazuju tragove opekotina, koje još uvek nisu do kraja zalečene. ŽARULJA seda na krevet.)*

ŽARULJA: Prokletstvo, šta to znači!?

KERMIT: Vidiš, Crni može sve. Moraš da se čuvaš.

NACI: Pitaj Upišanka, on ti može još ponešto reći...

ŽARULJA: Baljezgate!

NACI: O.K. Samo da posle ne bude...

*(ŽARULJA priseda na slobodan krevet. Pored je krevet Upišanka – to je mršavi osmogodišnjak. Istog trena on đipa i skače do ŽARULJE.)*

UPIŠANKO: Š'a e, gari, briši!

ŽARULJA: Ili, šta?

UPIŠANKO: Čuvaj jaja! Tamo je tvoje legalo!

*(Mali pokazuje krevet ispod prozora, pored koga su vrata od klozeta.)*

NACI: Pa, šta je bilo? Gluv si?

*(ŽARULJA se bezvoljno podiže. Vidi agresivna lica koja ga fiksiraju. Priseda na krevet ispod prozora. Prozor je otvoren i nema rešetke. Na krevet pored leži KERMIT. Potraje neko vreme tišina. Kad se svi okrenu, ŽARULJA šapatom pita.)*

ŽARULJA (šapatom): Ali, ko je taj vaš Crni?

KERMIT (šapatom): Smiri se, sve u svoje vreme, u redu?

(Gase baterijske lampe, pale svetlo. ŽARULJA razgleda, primećuje otvoren prozor.)

ŽARULJA: O, do jaja!

NACI: Šta?

ŽARULJA: Pogled, a gde su rešetke?

KERMIT: Ako hoćeš da zбриšeš, možeš odmah...

(KERMIT prilazi prozoru i širom ga otvara. I drugi odmah prilaze, okružujući ga. Gledaju ŽARULJU i čekaju na njegovu odluku. ŽARULJA gleda čas prozor a čas lica koja su oko njega, odmerava. Prilaze mu bliže, kao da hoće da ga gurnu kroz prozor. ŽARULJA počinje da se nervozno vrti.)

[...]

KABLIĆ: Bio novajlija ili ne, nikad ne skači kroz prozor, jedino ako želiš da se sjebeš.

UPIŠANKO: Pa šta?

KABLIĆ: Ne kapiraš, čoveče? Skočiš li dole, ostaće od tebe samo za faširano meso.

UPIŠANKO: Provociraš...

KABLIĆ: Ako ne veruješ, onda skoči.

UPIŠANKO: Popuši sebi!

(ŽARULJA se pravi da je zaokupljen kockom. Leži na slobodnom krevetu i pokušava da složiti Rubikovu kocku. Nije sigurno da li KABLIĆ govori tako kako bi to doprlo do ŽARULJE.)

[...]

(Izabrao i s poljskog preveo **Zoran Đerić**)